מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר מושגים מרכזיים בניתוח סיפורים
- להתאים בין מושג להגדרה שלו
- לזהות דוגמאות למושגים בטקסטים

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – התאמה בין מושג להגדרה

- 1 – ה (יודע מחשבות של כל הדמויות, עבר ועתיד)
- 2 – ד (חזרה על מבנה או רעיון בשתי שורות או יותר)
- 3 – ו (פער בין מה שנאמר למה שבאמת קורה)
- 4 – א (הרגע המתוח ביותר בעלילה)
- 5 – ב (השוואה מפורשת בעזרת מילת השוואה)
- 6 – ג (הפער בין משך האירוע למקום שהוא תופס בטקסט)

חלק ב' – בחירה מרובה

1. ב – כמו
2. ב – הדברים מתחילים להיפתר או להתפרק
3. א – מספר יודע־כול
4. ב – להדגיש או להעשיר רעיון בחזרה
5. ב – יש פער בין הצפוי לבין מה שקורה בפועל
6. ב – משך האירועים בעולם הסיפור

חלק ג' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – לעיתים יש פער גדול ביניהם, למשל תיאור של יום שלם בפסקה אחת
2. לא נכון – הוא עומד מחוץ לעלילה ואינו דמות
3. נכון – זו ההגדרה הבסיסית של דימוי
4. לא נכון – שיא הוא נקודת המתח הגבוהה ביותר, בדרך כלל לקראת הסוף
5. נכון – זו דרך נפוצה ליצור תקבולת
6. לא נכון – אירוניה היא פער בין ציפייה למציאות, לא בהכרח הומוריסטי

חלק ד' – השלמת משפטים

1. יודע־כול
2. שיא
3. תקבולת
4. דימוי
5. אירוניה
6. מסופר

חלק ה' – חשיבה ויצירה

1. לדוגמה: עיניה נצצו כמו כוכבים
2. זמן מסופר הוא כמה זמן עבר בעולם הסיפור, זמן סיפור הוא כמה מקום זה תופס בטקסט
3. לדוגמה: מכבה אש שהבית שלו נשרף

כרטיס יציאה – מה לחפש

- מספר שיודע הכל על כל הדמויות, גם מחשבות ועתיד
- הרגע המתוח ביותר בעלילה, שאחריו מתחיל הפתרון
- השוואה עם מילת השוואה כמו 'כמו' או 'דומה ל'

טיפים להפעלה:

- אפשר לשחק את משחק ההתאמה בכיתה במקביל לדף, בעזרת מקלדת או עכבר
- מומלץ לבקש דוגמאות מתוך סיפורים שנלמדו בכיתה לכל מושג
- לתלמידים מתקדמים אפשר להוסיף זיהוי מושגים בקטע חדש שלא נלמד

דף תרגול: התאמת מושגים בספרות

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה נתרגל שישה מושגים חשובים בניתוח סיפורים: מספר יודע־כול, זמן סיפור וזמן מסופר, תקבולת, אירוניה, שיא ודימוי.

1 חלק א' – התאמה בין מושג להגדרה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מספר יודע־כול	____	**א.** הרגע המתוח ביותר בעלילה
2. תקבולת	____	**ב.** השוואה מפורשת בעזרת מילת השוואה
3. אירוניה	____	**ג.** הפער בין משך האירוע למקום שהוא תופס בטקסט
4. שיא	____	**ד.** חזרה על מבנה או רעיון בשתי שורות או יותר
5. דימוי	____	**ה.** יודע מחשבות של כל הדמויות, עבר ועתיד
6. זמן סיפור וזמן מסופר	____	**ו.** פער בין מה שנאמר למה שבאמת קורה

2 חלק ב' – בחירה מרובה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזו מילת השוואה מופיעה בדרך כלל בדימוי?

(א) אבל (ב) כמו (ג) למרות (ד) לכן

2. מה קורה אחרי השיא בעלילה?

(א) העלילה מתחילה מחדש (ב) הדברים מתחילים להיפתר או להתפרק (ג) הסיפור נגמר מיד

(ד) הדמויות נעלמות

3. מי יכול לדעת מה כל הדמויות חושבות בו זמנית?

(א) מספר יודע־כול (ב) דמות ראשית (ג) קורא (ד) מחבר הדימוי

4. תקבולת משמשת בעיקר כדי:

(א) לבלבל את הקורא (ב) להדגיש או להעשיר רעיון בחזרה (ג) לקצר את הסיפור (ד) להחליף את השיא

5. אירוניה מתרחשת כאשר:

(א) הכל קורה כמצופה (ב) יש פער בין הצפוי לבין מה שקורה בפועל (ג) הסיפור נגמר בטוב

(ד) יש דימוי בטקסט

6. זמן מסופר מתייחס ל:

(א) כמה עמודים יש בספר (ב) משך האירועים בעולם הסיפור (ג) מספר הדמויות (ד) סגנון הכתיבה

3 חלק ג' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	זמן סיפור הוא תמיד שווה לזמן מסופר	☐	☐
2	מספר יודע־כול הוא דמות בתוך הסיפור	☐	☐
3	דימוי משתמש במילת השוואה כמו 'כמו' או 'דומה ל'	☐	☐
4	שיא הוא תחילת הסיפור	☐	☐
5	תקבולת יכולה לחזור על רעיון במילים אחרות	☐	☐
6	אירוניה היא תמיד דבר מצחיק	☐	☐

4 חלק ד' – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. מספר _____ יודע את מחשבות כל הדמויות

2. הנקודה הכי מתוחה בעלילה נקראת _____

3. חזרה על מבנה או רעיון בשתי שורות נקראת _____

4. השוואה בעזרת מילה כמו 'כמו' נקראת _____

5. הפער בין מה שנאמר למה שבאמת קורה נקרא _____

6. משך האירוע בעולם הסיפור נקרא זמן _____

5 חלק ה' – חשיבה ויצירה

ענו בקצרה.

1. כתבו דוגמה לדימוי משלכם (עם מילת השוואה)

2. הסבירו במילים שלכם מה ההבדל בין זמן סיפור לזמן מסופר

3. תנו דוגמה למצב אירוני מחיי היומיום

כרטיס יציאה

מה עושה מספר יודע־כול?

מהו שיא בעלילה?

תנו דוגמה לדימוי

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀